

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1397397
Portefeuillehouder: F. van Nistelrooij

Onderwerp

Wijzigingsbesluit verordening Sociaal Domein 2024.

Status

Besluitvormend

Voorstel Raad

1. Het Besluit tot eerste wijziging van de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 vast te stellen.

Inleiding

In de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 zijn de verordeningen uit de Jeugdwet, Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening gecombineerd tot een verordening.

Met dit Wijzigingsbesluit passen we een aantal artikelen aan van deze verordening. Hiermee stellen we geen volledige nieuwe verordening vast, maar brengen we alleen een aantal specifieke wijzigingen aan. Deze wijzigingen zijn te vinden in het Wijzigingsbesluit (bijlage 1) en in de was-woordt tabel in bijlage 2.

De aanleiding van del wijzigingen is het maatregelenpakket dat is vastgesteld in de Begroting en de invoering van de Participatiewet in balans.

Beoogd resultaat

Een geactualiseerde verordening waarin de wijzigingen zijn verwerkt.

Argumenten

1.1 Uitspraken van de Centrale Raad van Beroep vragen om een uitwerking van 'eigen mogelijkheden' en 'probleemoplossend vermogen' in het kader van de Jeugdwet.

De Centrale Raad van Beroep heeft drie relevante uitspraken gedaan waarbij gemeenten - op grond van de artikelen 2.3 en 2.9 van de Jeugdwet - worden opgedragen in hun verordening uit te werken wat onder 'eigen mogelijkheden' en 'probleemoplossend vermogen' van gezinnen wordt verstaan. Hierbij moeten voorwaarden en afwegingscriteria worden benoemd. In onze huidige verordening zijn deze termen onvoldoende uitgewerkt. De uitwerking van 'eigen kracht' in de artikelen 2.7 en 2.8 in de Nadere regels jeugdhulp gemeente Boxtel 2022 zijn op basis van de uitspraken onvoldoende juridisch geborgd. Daarom wordt voorgesteld om deze regels op te nemen in de verordening onder artikel 4.6.. Hierdoor ontstaat een beter toetsingskader voor de consultants om tot een afweging te komen over het probleemoplossend vermogen en de eigen mogelijkheden van een gezin.

Voordelen:

- Betere afweging door jeugdconsultanten: zij kunnen beter beoordelen in hoeverre hulp noodzakelijk is of dat het netwerk problemen kan oplossen.
- Kostenbeheersing: inzet van professionele hulp wordt gericht.
- Versterking van sociale cohesie: het netwerk kan actiever worden betrokken, wat duurzame oplossingen bevordert.
- Preventie van overconsumptie: draagt bij aan voorkomen dat lichte problematiek direct leidt tot dure trajecten.

1.2 Met de voorgestelde aanpassingen over Wmo zetten we in op een evenwichtige vorm van kostenbeheersing, waarin we zorgcontinuïteit en ondersteuning borgen.

De kosten voor Wmo stijgen structureel, waardoor de financiële houdbaarheid onder druk staat. Om deze kosten beheersbaar te houden en tegelijkertijd maatwerk te bieden is een maatregelenpakket vastgesteld in de Begroting. Om dit pakket uit te voeren zijn een aantal wijzigingen in de verordening nodig. Daarnaast zijn er ook wijzigingen nodig in de nadere regels Wmo, deze worden in het eerste kwartaal van 2026 gewijzigd.

In het maatregelenpakket is een samenhangend pakket aan aanpassingen van de regelingen vastgesteld. In het geval van woningaanpassingen zetten we vanaf een bedrag van € 15.000,- in principe in op het stimuleren van verhuizing naar een geschikte woning, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om toch aan te passen. Het uitgangspunt van de gemeente blijft altijd maatwerk en de menselijke maat. Ten tweede vorderen we de overwaarde bij woningaanpassingen terug, als de woning binnen 10 jaar wordt verkocht (deze termijn leggen we vast in de nadere regels). Daarnaast verklaren we voorzieningen sneller als algemeen gebruikelijk, waardoor ze niet langer onder de Wmo-verstrekkings vallen. Steeds meer zorgproducten zijn namelijk eenvoudig verkrijgbaar. Tenslotte wijzen we inwoners actief op bestaande leningen, zoals de blijverslening die hen kunnen helpen om langer thuis te blijven wonen. In

combinatie met de hogere wettelijke eigen bijdrage die het Rijk vanaf 2027 naar verwachting weer invoert, kan dit ertoe leiden dat mensen voorzieningen zelf bekostigen.

Bij vervoer gaan we meer inzetten op deelmobiliteit, in plaats van het verstrekken van individuele voorzieningen van bijvoorbeeld scootmobielen. Inwoners die behoefte hebben aan een scootmobiel, krijgen op een toegankelijke en flexibele manier de beschikking over een deel-scootmobiel; indien de omstandigheden dit toelaten.

Tot slot voeren we een aanpassing in de verordening door op advies van de VNG. Dit betreft de verplichte brandveilige stalling bij scootmobielen. Deze brandveilige stalling ligt vast in de wetgeving. Indien een (nieuwe) scootmobiel wordt verstrekt, moet er een brandveilige stallingsmogelijkheid zijn om risico's voor bewoners en omgeving te beperken. Dit is een vereiste vanuit de brandweer.

Voordelen van deze aanpak:

- Voorkomen verhogen privévermogen op publiek verstrekte middelen.
- Duurzame en veilige oplossingen.
- Stimuleren van eigen verantwoordelijkheid en passende keuzes.
- Kostenbeheersing en doelmatigheid.

1.3 De Participatiewet in balans treedt per 1 januari 2026 gefaseerd in werking en vraagt om een aanpassing in onze verordening.

Deze wet brengt wijzigingen met zich mee die aanpassing van onze verordening in 2026 noodzakelijk maken. Er komen meer wijzigingen voor 2027, deze worden op een later moment ter vaststelling aan uw raad voorgelegd. De Participatiewet in balans wil de kernbegrippen vereenvoudiging, vertrouwen en menselijke maat verankeren in de (uitvoering van) de wet. Deze nieuwe wetgeving moet leiden tot een betere en voorspelbaardere dienstverlening.

Vanaf 1 januari 2026 zorgt de wetwijziging ervoor dat giften tot maximaal € 1.200,- per kalenderjaar worden vrijgelaten. De omgang met giften is hierdoor in de wet geregeld, daardoor vervalt dit onderdeel in de verordening. Doordat dit met ingang vanaf 1 januari in de wet is geregeld, geldt vanaf dat moment de regelgeving in de Participatiewet.

1.4 De bedragen worden administratief geactualiseerd naar het huidige prijspeil

De bedragen voor de individuele inkomens toeslag en het welzijnsfonds waren gedateerd. Doordat een indexpercentage is opgenomen in de verordening gelden de nu vermelde bedragen al. Deze indexering nemen we jaarlijks mee in de begroting. Hierdoor zijn er geen financiële consequenties. Voor de leesbaarheid van de verordening worden de bedragen op het nieuwe prijspeil van 2026 vastgesteld.

1.5 We wijzigen de titel van de verordening

De huidige titel 'Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel' wijzigen we in 'Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel'. Deze titel is minder verwarrend en beter passend. We noemen een verordening namelijk nooit een 'gewijzigde verordening'.

1.6 Er is geen advies van de Adviesraad Sociaal Domein over de wijziging naar aanleiding van de Participatiewet in balans

De Adviesraad Sociaal Domein heeft geen aanvullend advies uitgebracht naar aanleiding van de voorgestelde wijziging.

Kanttekeningen

1.1 Beperkt grip onder cliënten voor inperkingen van de voorzieningen

Met de voorgestelde aanpassingen voor Jeugd en Wmo scherpen we de afwegingsfactoren om in aanmerking te komen voor een voorziening aan. We spreken inwoners meer aan op hun eigen kracht. Dit kan ervoor zorgen dat sommige inwoners zich benadeeld voelen en er meer bezwaren worden

ingediend. We proberen dit zo veel mogelijk te voorkomen door goed uit te leggen wat de redenen van deze aanscherpingen zijn.

1.2 Adviesraad Sociaal Domein ziet graag een nadere uitwerking van draagkracht en draaglast bij het artikel 4.6

Met betrekking tot de Jeugdwet zien wij mogelijkheden om de verordening nog verder te verbeteren. Alhoewel bijlage 2 van de Nadere regels jeugdhulp wel ingaat op draagkracht en draaglast behoort een nadere uitwerking van draagkracht en draaglast in de verordening tot een van die mogelijkheden. Wij hebben in de voorgestelde gewijzigde verordening gekozen om ons nog te beperken tot artikel 4.6 in lijn met de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep. In het eerste half jaar van 2026 nemen wij de tijd om een zorgvuldig proces te doorlopen om verdere verbeteringen aan te brengen in de verordening. De Adviesraad Sociaal Domein hebben wij aangeboden om deze te zijner tijd samen met hen door te nemen.

Daarnaast vraagt de Adviesraad zich af of onze professionals in het Kwaliteitsregister Jeugd zijn geregistreerd. Wij kunnen bevestigen dat al onze consultants Jeugd geregistreerd zijn in het Kwaliteitsregister Jeugd.

1.3 Adviesraad Sociaal Domein ziet aandachtspunten over de wijzigingen van Wmo

De adviesraad ziet bij Wmo verschillende aandachtspunten.

Een van de aandachtspunten is de verhuisstimulatie. Zij vinden het bedrag van € 15.000,- geïndexeerd moet worden. Deze grens lag echter enkele jaren geleden op € 10.000,- en nu op € 15.000,-. Hiermee is al rekening gehouden met inflatie doordat een verhoging is toegepast. Daarnaast vragen zij zich af hoe de gemeente de berekening maakt van de waardevermeerdering. De berekening werken we verder uit in de naderende regels van Wmo, deze volgt later in 2026.

Tot slot is er een opmerking over de brandveilige stallingen voor scootmobielen. Hoe gaat de gemeente om met de stalling van de bewoners van de appartementen, zoals Hoogheem? Om dit te onderzoeken is er een project gestart en hierover volgt op een later moment meer informatie. Brandveilige stallingen zijn een verplichting vanuit de VNG om een scootmobiel te mogen verstrekken.

1.4 Inwoners zonder brandveilige stalling komen niet meer in aanmerking voor een scootmobiel

Indien er geen brandveilige stalling is worden inwoners in hun mogelijkheden beperkt voor deelname aan het maatschappelijk verkeer. Door collectieve voorzieningen te realiseren kunnen we dit ondervangen.

1.5 Administratieve last

De maatregel voor kostenverhaal bij waardevermeerdering van de woning levert een extra administratieve last op. Dit zal op termijn op gaan treden, bij verkoop van de betreffende woningen.

1.6 Vrijlating van giften wordt ingeperkt

In onze verordening werd een bedrag tot € 1.800,- aan giften vrijgelaten. De Participatiewet bepaalt dat dit bedrag wordt gesteld op een wettelijk maximum van € 1.200,-. Van dit bedrag mogen we in zeer uitzonderlijke en individuele situaties afwijken. Hier voorziet de hardheidsclausule in de verordening in. De praktijk laat zien dat giften in deze hoogte zelden voorkomen.

Financiën

De verwachte besparing op de kosten van de WMO zijn reeds in de begroting verwerkt middels het maatregelenpakket zoals opgenomen in de Begroting. De wijziging in de verordening voor de Jeugdwet en de Participatiewet hebben geen financiële gevolgen.

Uitvoering

Na vaststelling van het wijzigingsbesluit wordt dit gepubliceerd in het gemeenteblad van Boxtel en tegelijkertijd worden de wijzigingen doorgevoerd in de geconsolideerde versie van de verordening zoals deze toegankelijk is via www.lokaleregelgeving.overheid.nl. De wijzigingen treden per 1 maart 2026 in werking. Omdat we een wijzigingsbesluit vast stellen is het niet nodig om de verordening in te trekken.

De wijzigingen die worden doorgevoerd in de verordening hebben gevolgen voor de werkwijze van de uitvoering. De uitvoering is op de hoogte dat deze wijziging wordt doorgevoerd. Zodra het wijzigingsbesluit is vastgesteld worden de aanpassingen doorgevoerd in de uitvoering. Artikel 4.5 (artikel Jeugdwet) vertalen we naar een handzaam toetsingskader voor consulenten. De evaluatie en onderzoek naar de werking van de verordening zijn geregeld in artikel 10.1 van de verordening.

Communicatie

Naast publicatie zoals omschreven onder 'uitvoering' brengen we proactief de maatschappelijke partners op de hoogte van de wijzigingen aan de hand van een informatiemail.

In 2026 gaan we breed communiceren over onze armoederegelingen aan onze inwoners, de nieuwe bedragen nemen we daarin mee.

Indien gewenst door de pers kan de portefeuillehouder een toelichting geven over de nieuwe verordening en de wijzigingen in het wekelijkse persmoment.

Bijlagen

Bijlage 1: Besluit tot eerste wijziging van de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 Boxtel

Bijlage 2: Was-wordt tabel

Boxtel, 16 december 2025

Burgemeester en wethouders van Boxtel,
de secretaris,

de burgemeester,

V.C. Fijneman

R.S. van Meygaarden

Ter inzage

Raadsbesluit

Registratienr.: 1397397

Portefeuillehouder: F. van Nistelrooij

Aanhef

De raad van de gemeente Boxtel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 december 2025;

Besluit

1. Het Besluit tot eerste wijziging van de Gewijzigde Verordening Sociaal Domein 2024 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 3 februari 2026;

De gemeenteraad van Boxtel,
de griffier,

de voorzitter,

I.H.M. Smits

R.S. van Meygaarden